

Τα παρεπόμενα της κίνησης του Σωκράτη Κοσμίδη εντός του ΠΑΣΟΚ

Με... φιλοσοφικό υπόβαθρο

Του ΣΠΥΡΟΥ
ΣΟΥΡΜΕΛΙΔΗ

Η κίνηση Κοσμίδη ήταν στην ουσία η πρώτη κίνηση Σημίτη προκειμένου να διερευνηθεί το πολιτικό κλίμα και να δει τις θερμοκρασίες που προκαλεί η επίθεση του Γιώργου Κουρή ακόμη και μέσα στο ΠΑΣΟΚ. Ακόμη και αν δεχθούμε (λέμε, αν...) ότι ο πρωθυπουργός δεν ήξερε πως ο Σ. Κοσμίδης θα διατυπώσει τις απόψεις του αυτή την ώρα, το «διά ταύτα» είναι το ίδιο.

Η κίνηση Κοσμίδη είχε αποτέλεσμα:
1. Να στραφεί η προσοχή της κοινής γνώμης και τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων μακριά από τις καταγγελίες και τις επιθέσεις Κουρή και τα τυχόν σκάνδαλα κυβερνητικών στελεχών.
2. Να αναπτυχθεί μια μεγάλη συζήτηση γύρω από τις προτάσεις του στενού συνεργάτη του πρωθυπουργού, για το αν υπάρχει τρόπος και χρόνος να εφαρμοσθούν παρόμοιες προτάσεις.

Απειλές

3. Να ξεκινήσει συζήτηση στο εσωτερικό του κόμματος για το αν δικαιούται ή όχι ο Κοσμίδης να διατυπώνει προτάσεις, αν αυτό έγινε στο σωστό χρόνο και με το σωστό τρόπο.
4. Να αναπτυχθεί προβληματισμός, αν πράγματι ο Κ. Σημίτης προτίθεται να εφαρμόσει τις συγκεκριμένες προτάσεις και ποιες θα είναι οι συνέπειες.
5. Να ακουστεί περύτερο ως απειλή Ση-

Ο Κ. Σημίτης δεν αποκλείεται να χρειαστεί και άλλες κινήσεις τύπου Κοσμίδη, προκειμένου να κερδίσει χρόνο έως ότου τελειώσει η ελληνική προεδρία, μέχρι δηλαδή να αποφασίσει τι ακριβώς θα κάνει για να αλλάξει το βαρύ πολιτικό κλίμα για την κυβέρνησή του

μήτη προς πολλούς μη εκουχρονιστές μέσα στο ΠΑΣΟΚ και την κυβέρνηση ότι για μία ακόμα φορά θα στενέψει τον κύκλο των ανθρώπων που θα διοικούν τη χώρα, αφήνοντας απέξω όσους δεν συμφωνούν πλήρως μαζί του. Ο Κ. Σημίτης δεν αποκλείεται να χρειαστεί και άλλες κινήσεις τύπου Κοσμίδη, προκειμένου να κερδίσει χρόνο έως ότου τελειώσει η ελληνική προεδρία, μέχρι δηλαδή να αποφασί-

σει τι ακριβώς θα κάνει για να αλλάξει το βαρύ πολιτικό κλίμα για την κυβέρνηση του.

Συνέπειες

Ο χρόνος όμως του είναι απαραίτητος και για έναν ακόμη λόγο. Για να διαπιστώσει το βάθος του προβλήματος και τις συνέπειές του. Κανείς από όσους του ζητούν να αναλάβει πρωτοβουλίες δεν του έχει πει

ακριβώς ποιο είναι το πρόβλημα και τι είναι αυτό που πρέπει να αλλάξει. Ο ίδιος δεν πίστεψε ποτέ σε ανισορροπισμούς και αλλαγές προσώπων. Όταν βεβαίως χρειάστηκε να ξεπεράσει την οικονομική και πολιτική κρίση, ζήτησε συνέδριο και απαίτησε ανισορροπισμό, με αποτέλεσμα να κερδίσει πράγματι μισό χρόνο. Αυτή τη φορά όμως, η κατάσταση είναι διαφορετική.

Η κυβέρνηση σχεδιάζει αλλαγές στον εκλογικό νόμο ενώ «ανακάλυψε» ότι έχει πολλούς υπουργούς

...Και από ιδέες πάμε καλά

Του ΝΟΤΗ ΑΝΑΝΙΑΔΗ

Σε κινήσεις που αποσκοπούν στο να «θολώσουν» το πολιτικό τοπίο και να στρέψουν την προσοχή της κοινής γνώμης σε θέματα άλλα από τις καταγγελίες για αδιαφάνεια και διαπλοκή των στελεχών της προσανατολίζεται η κυβέρνηση.

Έτσι, εκτός από την ομιλία Κοσσιδής με τις «προχωρημένες» προτάσεις του για δομικές αλλαγές στο σύστημα διακυβέρνησης της χώρας, η κυβέρνηση ετοιμάζεται να ανοίξει και θέμα εκλογικού νόμου. Μάλιστα, το ενδεχόμενο συνολικής αλλαγής του εκλογικού νόμου μπαίνει πλέον στις προτεραιότητες της κυβέρνησης, σε μια σαφή προσπάθεια να αλλάξει η πολιτική ατζέντα που, κάθε άλλο παρά, εννοεί το κυβερνών κόμμα.

Στελέχην

Όπως παραδέχονται στελέχη της Χαριλάου Τρικούπη, η αλλαγή του εκλογικού νόμου εντάσσεται στο πλαίσιο ευρύτερων πρωτοβουλιών που ετοιμάζεται να αναλάβει ο πρωθυπουργός, για την αντιστροφή του ιδιαίτερα δυσμενούς για την κυβέρνηση κλίματος. Έτσι, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, ο Κ. Σημίτης είναι έτοιμος να ανάψει το πράσινο φως για την έναρξη της

Η λαοθάλασσα, κατά τη στιγμή που ετοιμαζόταν.....

σχετικής συζήτησης. Οι προτάσεις του υπουργού Εσωτερικών Κ. Σκανδαλίδη θα περιλαμβάνουν την υιοθέτηση μιας παραλλαγής του «γερμανικού μοντέλου», με συνδυασμό του «σταυρού» και της λίστας. Πάντως, θα υπάρχει μια βασική διαφορά από το «γερμανικό μοντέλο», αφού οι έδρες όπου θα ισχύει ο σταυρός δεν θα είναι μονο-

δικές, αλλά τριεδρικές ή τετραεδρικές. Κι αυτό γιατί το πολιτικό επιτελείο του υπουργείου Εσωτερικών έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η απόλυτη κατάκτηση των περιφερειών σε μονοεδρικές κρύβει δυσάρεστες εκπλήξεις για το ΠΑΣΟΚ. Αν και οι αρχικοί σχεδιασμοί του κυβερνώντος κόμματος αφορούσαν μό-

νο την κατάκτηση των μεγάλων περιφερειών (Α' - Β' Αθήνας, Α' Θεσσαλονίκης, Υπόλοιπο Αττικής), πλέον κυριαρχούν σκέψεις για ευρύτερες αλλαγές. Όπως για παράδειγμα, η τροποποίηση του ισχύοντος εκλογικού συστήματος επί το αναλογικότερο, ώστε να εξασφαλιστεί η παρουσία μικρών κομμάτων στη Βουλή (με διασφάλιση

πάντα της αυτοδυναμίας του πρώτου κόμματος), κάτι που η κατάκτηση των μεγάλων περιφερειών έθετε εν αμφιβολία. Επιπλέον, στο ΠΑΣΟΚ υπολογίζουν ότι η αναμενόμενη αντιπαράθεση με τη Ν.Δ. επί του εκλογικού νόμου θα αποπροσανατολίσει την κοινή γνώμη από την πολύ δυσάρεστη για το κυβερνών κόμμα σημερινή πραγματικότητα.

Αντίδραση

Στην κυβέρνηση, γνωρίζουν πως ένας νέος εκλογικός νόμος δεν θα ισχύσει από την επόμενη εκλογική αναμέτρηση, αφού κάτι τέτοιο θα απαιτούσε τη συναίνεση της Ν.Δ. και την υπερψήφιση του από τα 2/3 της Βουλής. Υπολογίζουν όμως ότι θα μπόρεσαν να εκμεταλλευτούν την αντίδραση αυτή της Ν.Δ. Συγκεκριμένα, στο Μέγαρο Μαξίμου και στη Χαριλάου Τρικούπη σχεδιάζουν να κατηγορήσουν τη Ρηγάλλης ότι ενώ εμφανίζεται υπέρ της διαφάνειας, στην πράξη αντιδρά σε μια «σημαντική πρωτοβουλία». Που, όπως θα υποστηρίξουν, λειτουργεί στην κατεύθυνση του εκλογικού συστήματος του πολιτικού συστήματος και της μείωσης των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων στις μεγάλες εκλογικές περιφέρειες. Γεγονός που, όπως υποστηρίζουν, οδήγη στην εξώθηση πολιτικών και κομμάτων από εξωθεσμικά οικονομικά συμφέροντα για χρηματοδότηση των προεκλογικών τους αναγκών.

Η σωκρατική θεωρία και μέθοδος

Όπως είναι γνωστό, ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου και ex των απορρητών του πρωθυπουργού Σωκράτης Κοσσιδής ανέπτυξε, την περασμένη Τετάρτη, τις προτάσεις για την αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος, τις οποίες παρουσίασε σε μια εκδήλωση του «σημιτικού» ΟΠΕΚ μαζί με τον υπουργό Οικονομίας Νίκο Χριστοδουλάκη και τον υπουργό Δημόσιας Τάξης Μιχάλη Χρυσοχοΐδη. Αν και οι απόψεις του Σ. Κοσσιδής είναι γενικά γνωστές και έχουν διατυπωθεί και άλλες φορές στο παρελθόν, η χρονική συγκυρία, το γεγονός ότι επελέγη ο ΟΠΕΚ που έχει ιδρυθεί από τον ίδιο τον πρωθυπουργό και η συμμετοχή στο πάνελ δύο υπουργών που βρίσκονται στο στενό κύκλο των συνομιλητών του Κ. Σημίτη πείθει ότι η επιλογή να ανοίξει το θέμα τώρα, γιατί εξυπηρετεί συνολικότερους σχεδιασμούς του κυβερνώντος κόμματος. Όπως είναι γνωστό, ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου πρότεινε μια συνολική αλλαγή ολόκληρης της διοικητικής πυραμίδας. Πρότεινε για τις νομαρχίες, από 54 που είναι σήμερα, να μειωθούν περίπου στις 35, ο αριθμός των

υπουργείων να μην ξεπερνά τα 14 και μόνο με έναν υφυπουργό και έναν γενικό γραμματέα. Επίσης, τάχθηκε υπέρ της κατάργησης όλων των ειδικών γραμματειών, αλλά και του περιορισμού δραστηριότητας των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως και του ασυμβίβαστου υψηλόβαθμων κομματικών οργάνων με κυβερνητικά και κρατικά αξιώματα. Ο κ. Κοσσιδής υποστήριξε και το διαχωρισμό μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, όπως και τη δημιουργία μονοψήφιας ή ολιγο-εδρικών περιφερειών. «Χρειαζόμαστε», είπε, «κόμματα-παραγωγούς ιδεολογίας και όχι μηχανισμούς εξουσίας». Προτάσεις που άνοιξαν πάντως και έναν νέο κύκλο εσωκομματικών συζητήσεων μέσα στο ΠΑΣΟΚ, καθώς δεν ήταν λίγοι εκείνοι που είτε διαφώνησαν με την ουσία των προτάσεων είτε με το «αίματινγκ» και τη μεθόδευση που επιλέχθηκε, δηλαδή να δημοσιοποιηθούν στην εκδήλωση ενός εξωθεσμικού ομίλου. Επί της ουσίας πάντως, οι προτάσεις Κοσσιδής λειτουργούν ως «προωθημένες σκέψεις» για μια φυγή προς τα εμπρός για την ανανέωση του πολιτικού συστήματος της χώρας, όπως υποστηρίζουν

κύκλοι των εκουγχρονιστών του ΠΑΣΟΚ. Παραδέχονται δε ότι ακόμη και αν είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστούν εδώ και τώρα («μετά από επτά χρόνια καταλάβουμε ότι έχουμε πολλούς υπουργούς και υφυπουργούς», ρωτάνε κάποιου), αναμένεται να λειτουργήσουν σε δύο επίπεδα για την κυβέρνηση. Αφενός μεν να συμβάλλουν κι αυτές στην αλλαγή της πολιτικής ατζέντας, αφενού δε να αποτελέσουν ένα όριο «πίσω από το οποίο πρέπει να ανηρτηθεί ένα σημείο ισορροπίας». Όπως λέγεται γνωστό στελέχος του ΠΑΣΟΚ «δεν μπορούν να εφαρμοστούν όλα όσο προτείνει ο Κοσσιδής, αλλά και οι ελλείψεις αλλαγές αν γίνουν πάλι θετικό είναι». Περισσότερο απ' όλα πάντως, τόσο η συζήτηση για την αλλαγή του εκλογικού νόμου όσο και για τις προτάσεις Κοσσιδής για τις αλλαγές στο πολιτικό σύστημα, αναμένεται να προσφέρει στον Σημίτη το ζητούμενο: χρόνο, με όσο το δυνατόν λιγότερη κυβερνητική φθορά στο εσωτερικό, μέχρι να περάσει το τελευταίο δίμηνο της εννοιακής προεδρίας και να αγκυλωθεί με τη κυβέρνηση και το κόμμα του.

Του Σ. ΣΟΥΡΜΕΛΙΔΗ

Πότε, επιτέλους, θα έρθει η ώρα του εκσυγχρονισμού; Λιγότερο κράτος ζήτησε ο Σωκράτης Κοσμίδης, επαναλαμβάνοντας υποστατικά τον εαυτό του, δηλαδή τις προτάσεις που έχει υποστηρίξει εδώ και χρόνια. Τις συγκεκριμένες προτάσεις μάλιστα τις υποστήριξε από το βήμα του Ομίλου Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας (ΟΠΕΚ). Η συνέχεια ήταν ότι ο πρωθυπουργός, διά του εκπροσώπου του Τ. Χυτήρη, δήλωσε ότι οι συγκεκριμένες προτάσεις δεν είναι του παρόντος και ο κ. Κοσμίδης δήλωσε ότι είναι προτάσεις που αφορούν την επόμενη τετραετία.

Αναρωτιέται κανείς τι έχει γίνει με τον εκσυγχρονισμό; Τι εμπόδισε τις κυβερνήσεις του Κ. Σημίτη να προχωρήσουν στον εκσυγχρονισμό; Και αν, τελικώς, ο εκσυγχρονισμός που έως τώρα έχει πραγματοποιηθεί έχει βοηθήσει την οικονομία της χώρας. Πόσο μάλιστα που ο πρωθυπουργός έχει τώρα (μετά το τέλος της προεδρίας στην Ε.Ε.) αποφασίσει να εξαγγείλει νέα μέτρα. Οι απόψεις του κ. Κοσμίδη είναι πράγματι παλιές και δεν αποτελούν, μάλλον, καμία καινοτομία. Τα ίδια περίπου πράγματα έχουν ειπωθεί εδώ και χρόνια και επαναλαμβάνονται συνεχώς. Αν κανείς θυμηθεί τις προτάσεις του Α. Πεπονή από τη θέση του υπουργού Εσωτερικών, στα μέσα στις δεκαετίες του '90, θα βρει προτάσεις για λιγότερο κράτος, για μείωση του δημόσιου τομέα, για υπηρεσίες και διευθύνσεις υπηρεσιών που αλληλοκαλύπτονται και πρέπει να καταργηθούν. Από το 1996 και μετά, ακούμε συνεχώς για λιγότερο κράτος, για απελευθέρωση των αγορών, για διαρθρωτικές αλλαγές, οι οποίες θα συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της χώρας, για νέο ασφαλιστικό κ.λπ.